

Scénář k rozhlasové reportáži

Nacházíme se na 7. základní škole v Lounech, je právě 11 hodin dopoledne, a pan Marel přichází ke vchodu školy s kastrůlky v ruce. Málokdo tuší o koho se jedná, ale my jsme si vybrali tohoto člověka jako objekt svého zájmu, jako "našeho pamětníka."

Já se představím, já jsem Ing. Jiří Marel a tady na škole taky působím jako externí pracovník, protože jsem vedl od roku 2004 kroužek železničních modelářů.

A my bychom rádi zpovídaného doplnili. Pan Marel je vystudovaný vojenský inženýr, po otci hudebník, vášnivý železniční modelář, zkrátka muž mnoha řemesel. Za svůj život vystřídal velký počet zaměstnání a míst, kde žil. Jeho životní cesta se začala odvíjet v Písku, kde prožil 2. světovou válku a svá dětská léta.

My jsme měli doma rádio, tak večer většinou poslouchal tatínek s maminkou rádio z Londýna a to bylo hrozně přísný, kdyby na to přišli, naše by asi zavřeli. Třeba i do koncentráku by je poslali.

V Písku také prožil ústup německých vojsk, osvobození města Američany a příchod Rudé armády.

Tehdy tam byla myslím Paulusova armáda německá a taková demarkační čára, která byla určená dohodou mezi mocnostma, byla Vltava napřed. Takže oni byli Němci až k tý Vltavě v těch lesích kolem Podolského mostu a kolem dnešní Orlický přehrady nejdřív rozmístěný. Byla to armáda dost velká a oni by dělali asi Rusům velkou překážku, ale ty by se s nima nemazlili a tak oni radši přijmuli to, že se nechali zajmout od těch Americkéjch vojáků.

Pan inženýr Marel se narodil jako mladší z dvojčat, a proto byl nucen své vyšší vzdělání započít jako učeň oboru strojní zámečnictví.

Vlastně devět let jsem chodil do té Obecní školy a když skončila, tak se dělaly nějaké zkoušky a tehdy bylo rozhodnuto, že já musím jít na dělnickou profesi a jediné, že můj bratr může jít na střední školu. Tak jsem se šel učit strojním zámečníkem a byl jsem v Třeboni.

I přes nepřízeň doby a přes fakt, že už měl rodinu, dokázal vystudovat vojenskou průmyslovou školu a vojenské inženýrství v Brně. A poté pracoval jako technik tankového pluku na mnoha místech naší republiky.

Mě umístili do Týna nad Vltavou a v Týně jsem byl už jako poručík a tam jsem sloužil v kasárnách tankovýho pluku jako technik 1. čety 1. roty, 1. praporu. Všichni měli 10 tanků a v četě byly tři tanky, ale já měl ještě dva navíc na starosti.

(zvuk psacího stroje) Píše se rok 1968 a srpnové dny tohoto roku zažívá pan inženýr v očekávání narození dcery. Cestou za svou těhotnou manželkou se přímo setkává s důsledky řádění okupačních vojsk.

Pak jsme pochodovali kolem rozhlasu, tak jsem tam viděl rozstřílenej autobus, pomačkaný auta od tanků, tank vyhořelej, díra v baráku, jak tam do něj střelili asi. A muzeum, potom jsme šli po Václaváku, a muzeum bylo celý postřílený jak stříleli i na muzeum.

Zásadní zvrát v životě většiny obyvatel tehdejšího Československa znamenal podpis pod souhlasem se vstupem vojsk Varšavské smlouvy na naše území. Pan Marel, v té době stále voják, souhlas s okupací nepodepsal a z armády byl vyhozen.

Za normalizace se rozhodli, že udělaj s každým takový pohovory a museli jsme písemně na 4 strany odpovídat na různé otázky. Jak se k čemu stavíme. No a když byly ty pohovory, tak já jsem prostě řekl, že nesouhlasim se vstupem vojsk a ještě jsem tam dodal, že nás rusové vždycky vytírali, že jsme jim museli dodávat uranovovu rudu a ocel na tanky. A oni mě vyloučili ze strany.

Po vyhození z armády a z komunistické strany náš pamětník pracoval v Jindřichově Hradci, Milevsku, Chlumci nad Cidlinou a Praze. Těžko hledal uplatnění ve svém oboru, všude byl překážkou jeho posudek.

Já jsem se tam hlásil, jestli bych tam nedostal místo a oni řekli, potřebovali bysme inženýra vedoucího technologie. Já říkám, počkejte, já vás musím na něco upozornit, já jsem byl vyhozen z armády a ze strany, to nevím, jestli to půjde. On se šel ten kádrovák zeptat na závodní výbor KSČ a oni mu řekli, ne, to nepřichází v úvahu. Tak jsem byl ten poslední konstruktér, ale přijmuli mě.

Na začátku devadesátých let se pan Marel vrací zpátky do armády, kde setrvává až do svého odchodu do penze. V důchodovém věku se přestěhoval se svou manželkou k nám do Loun, kde na naší škole vede kroužek železničního modelářství.

Fotografie ze sestřihu rozhlasové reportáže:

